

Správna starostlivosť o nepremokavé priedušné odevy

Nepremokavé priedušné materiály prepustia vodné pary, ale vode v kvapalnom skupenstve preniknúť nedovolia. Vďaka za to membráne z fluoropolymérového (teflónového) materiálu, ktorého veľmi malé prieduchy umožňujú preniknúť jednotlivým molekulám vodnej pary, ale kvapky vody neprepustia.

Tieto materiály vyrábajú také firmy ako W.L. Gore® and Associates (výrobca Gore-Texu®) a ďalšie. Dodávajú sa v rôznych hustotách, od veľmi odolných proti vode (s obmedzenou priedušnosťou) až po menej odolné, ale s vynikajúcou priedušnosťou. Kvôli fyzickej ochrane pred roztrhnutím a odieraním sa vždy vkladajú medzi dve a viac vrstiev materiálu.

Vzhľadom na to, že membrána je vyrobená z fluoropolyméru, neprilipne na ňu nič okrem asfaltu na strešné krytiny.

Fluoropolyméry odolávajú všetkým bežným chemikáliám a málo záleží na tom, či je membrána čistá alebo akým spôsobom sa čistí. Fluoropolymérovú membránu najčastejšie poškodzujú stehy, pretrhnutie a prílišné napätie v ťahu. Fluoropolymérová membrána sama o sebe nevyžaduje žiadnu zvláštnu starostlivosť.

Správna starostlivosť o odev je daná starostlivosťou o vonkajšiu vrstvu. Bundy a nohavice s fluoropolymérovou membránou majú obvykle vonkajšiu vrstvu, ktorá je už od výrobcu ošetrovaná vodoodpudivou impregnáciou na báze fluoropolymérov. To má svoje zjavné výhody, najmä v prípade, keď je vodoodpudivosť fluoropolymérovej membrány narušená. Je však vždy dôležité, aby vonkajšia vrstva ošetrovaná fluoropolymérom ostala čistá a suchá a vodné pary tak mohli preniknúť von. To preto, že telesná vlhkosť, ktorá prenikne fluoropolymérovou membránou, musí prejsť vrchnou vrstvou von, inak sa začne hromadiť vnútri a tým ešte viac sťažovať odparovanie. Niekedy sa vodné pary môžu aj kondenzovať – taký odev potom vnímame ako vlhký. Keď prší, na vonkajšej vrstve s fluoropolymérovým povlakom sa musia tvoriť kvapky a dážď musí po tkanine stekať. Ak vonkajšia vrstva nasiakne vodou, prestane byť priedušná a telesná vlhkosť nemá kde uniknúť.

Čo teda treba urobiť, aby vonkajšia vrstva ostala suchá a priedušná? Všeobecne povedané, musí byť čistá. Nikdy ju neperte v mydlovom roztoku alebo pracom prostriedku, ktorý po sebe zanecháva zvyšky. Zvyšky pracích prostriedkov prekryjú fluoropolymérovú vrstvu, tá tým stratí funkčnosť a vodné kvapky sa potom môžu rozlialiť a preniknúť do tkaniny. Firma W.L. Gore® odporúča pracie prášky, aby sa vyhla výčitka, že fluoropolymérová membrána tejto značky vyžaduje zvláštnu starostlivosť. Zvyšky bežných pracích prostriedkov, tekutých aj v prášku, však nanešťastie zanášajú fluoropolymérový povlak na vonkajšej vrstve odevu. Zvyšky týchto namáčacích činidiel umožnia vode rozlialiť sa po celej ploche a nasiaknuť sa do tkaniny miesto toho, aby tvorila kvapky a stekala. Ďalším zdrojom látok podporujúcich nasiakavosť je znečistené ovzdušie. Nový plášť môže stratiť schopnosť odpudzovať vodu len tým, že rok visí v skrini. Neodporúča sa ani chemické čistenie, pretože po ňom v látke tiež ostávajú zvyšky, ktoré bránia tvoreniu kvapiek a stekaniu vody po tkanine.

Podľa testov vykonaných na katedre textilných materiálov Clemsonovej univerzity po sebe pracie prostriedky **Sport-Wash®** a **Sensi-Clean®** nezanechávajú ani najmenšie stopy. Dajú sa bezo zvyšku vyplákať, takže po nich na fluoropolymérovom povlaku nič nezostane, kým po bežných pracích prostriedkoch ostávajú usadeniny, ktoré predstavujú 2 až 3 % hmotnosti látky. Ak na fluoropolymérovej impregnácii vonkajšej vrstvy odevu neostanú usadeniny, bude odpudzovať vodu rovnako ako nová.

Žehlenie pri najvyššej teplote odporúčané výrobcom odevu ďalej zvyšuje účinnosť vodoodpudivej úpravy, a to aktiváciou fluoropolymérových molekúl, ktoré tým dosahujú optimálne smerovanie a maximalizujú schopnosť látky tvoriť na povrchu stekajúce kvapky. Ľudia sú často mylne presvedčení, že pri praní v prípravku **Sport-Wash®** alebo **Sensi-Clean®** dochádza aj k impregnovaniu látky, a preto nabuduce chcú prací prostriedok i impregnáciu. V skutočnosti ostal pôvodný fluoropolymérový povlak z výroby neporušený, len bol znečistený, takže kvapky vody sa rozlievali a vonkajšou vrstvou vsakovali dovnútra.

Prípravky **Sport-Wash®** alebo **Sensi-Clean®** všetky nečistoty odstránia, a tak obnovia pôvodnú impregnáciu z výroby.

Vypratím odevu v prípravku **Sport-Wash®** alebo **Sensi-Clean®** obnovíte vodoodpudivosť a priedušnosť vonkajšej vrstvy a tým posilíte účinok fluoropolymérovej membrány (Gore-Tex® apod.).

Ak sa po vypraní v prípravku **Sport-Wash®** alebo **Sensi-Clean®** (bez aviváže) s následným vyžehlením nepodarí vodoodpudivosť vonkajšej vrstvy obnoviť, látka celkom isto žiadnu vodoodpudivú impregnáciu nemala. Len zriedka nájdete nepremokavý priedušný odev bez odolnej vodoodpudivej impregnácie (DWR) na fluoropolymérovej báze. Je možné, že látka nebola impregnovaná omylom, alebo – pri nepracích materiáloch – bola miesto DWR ošetrovaná voskom či silikónom, prípadne sa impregnácia DWR narušila vekom, intenzívnym používaním a nesprávnym práním alebo chemickým čistením. Na impregnovanie tkanín, ktoré možno prať a žehliť, použite náš prípravok **Permanent Water-Guard®**. Ide o vynikajúcu fluoropolymérovú impregnáciu DWR v zložení s nehorľavou, neprchavou organickou zlúčeninou bez rozpúšťadla. Ak látku ošetríte prípravkom **Permanent Water-Guard®** podľa našich pokynov a budete sa o ňu správne starať, výsledná impregnácia predčí kvalitu a trvanlivosť aj impregnáciou DWR od výrobcu, pretože nepoužívame vosk, silikón ani iné výplňové látky, ktoré na vás najskôr urobia veľký dojem, ale po vypraní zmiznú.

Na **Permanent Water-Guard®** sa vzťahuje obmedzená záruka 25 vypraní v prípravku **Sport-Wash®** alebo **Sensi-Clean®**. Ak vonkajšiu vrstvu udržíte suchú a priedušnú, nepremokavý a priedušný odev vám bude slúžiť k plnej spokojnosti. Úplné inštrukcie na aplikáciu **Permanent Water-Guard®** nájdete v letáku „Výrobky Atsko Inc. USA“ a pri výrobku.

Oblečenie a topánky z kože, semiša alebo tie, ktoré sú určené „len na chemické čistenie“, nemožno prať v prípravku **Sport-Wash®** ani **Sensi-Clean®**, ako to vyžaduje aplikácia fluoropolyméru, ani ich nemožno zahrievať na regeneráciu a aktiváciu impregnácie DWR. Na tieto účely používajte **Silicone Water-Guard®** či **Water-Guard® Extreme** od firmy Atsko, Inc. Sú to účinné silikónové prípravky pre náročné podmienky. Stačí ich naniest' raz, ale ak sa materiál niekoľkokrát premočí, impregnácia prestane účinkovať a je potrebné ju po osušení odevu či obuvi obnoviť.

Nepremokavá priedušná vrstva sa často používa na čizmy. Také čizmy sú obvykle vyrobené silikónom, pretože nepremokavá priedušná vložka by bola v prenáčanej topánke na nič. Pot nôh prechádzajúci membránou musí vstrebávať koža topánok, inak sa v nich budete cítiť nepríjemne. Ak je koža topánok nasiaknutá tukom, olejom, živočíšnym tukom alebo vodou, vstrebávanie a odvádzanie vlhkosti z topánok von nie je možné. Topánky budú ťažké a vaše nohy budú vo vlhku a chlade. Fluoropolymérová membrána nevyžaduje žiadnu zvláštnu starostlivosť ani v prípade topánok, ani oblečenia. Stačí sa dobre starať o povrch topánky. Pri hladkej usni s prírodným lícom používajte **Sno-Seal®**, pôvodný spôsob impregnácie pravým včelím voskom. Na kožu vyrobenú silikónom používajte **Silicone Water-Guard®** alebo **Water-Guard® Extreme**. Na delené zvršky, semiš, brúsenú kožu, materiály s vlasom a pod. používajte **Silicone Water-Guard®** alebo **Water-Guard® Extreme**, aby ste zachovali pôvodný vzhľad. Do náročných podmienok s požiadavkami na vysokú vodoodpudivosť však používajte **Sno-Seal®**, je tiež trvanlivejší než impregnácia silikónom. Semiš, brúsená koža, koža s vlasom a pod. však po impregnovaní prípravkom **Sno-Seal®** trvalo zmení svoj vzhľad.